

KEMPELE

TALVIKUNNOSSAPITO -tietoisku

Kempeleen talvikunnossapito -tietoisku

Tietoa talven varalle

Talvi tuo tullessaan monenlaista työtä ja huomioon otettavaa asiaa katujen kunnossapitäjälle. Tämän tietoiskun tarkoituksena on mm. selvittää vastuualueita ja antaa kunnossapitoon liittyvää perustietoa toimintatavoista ja työjärjestyksistä.

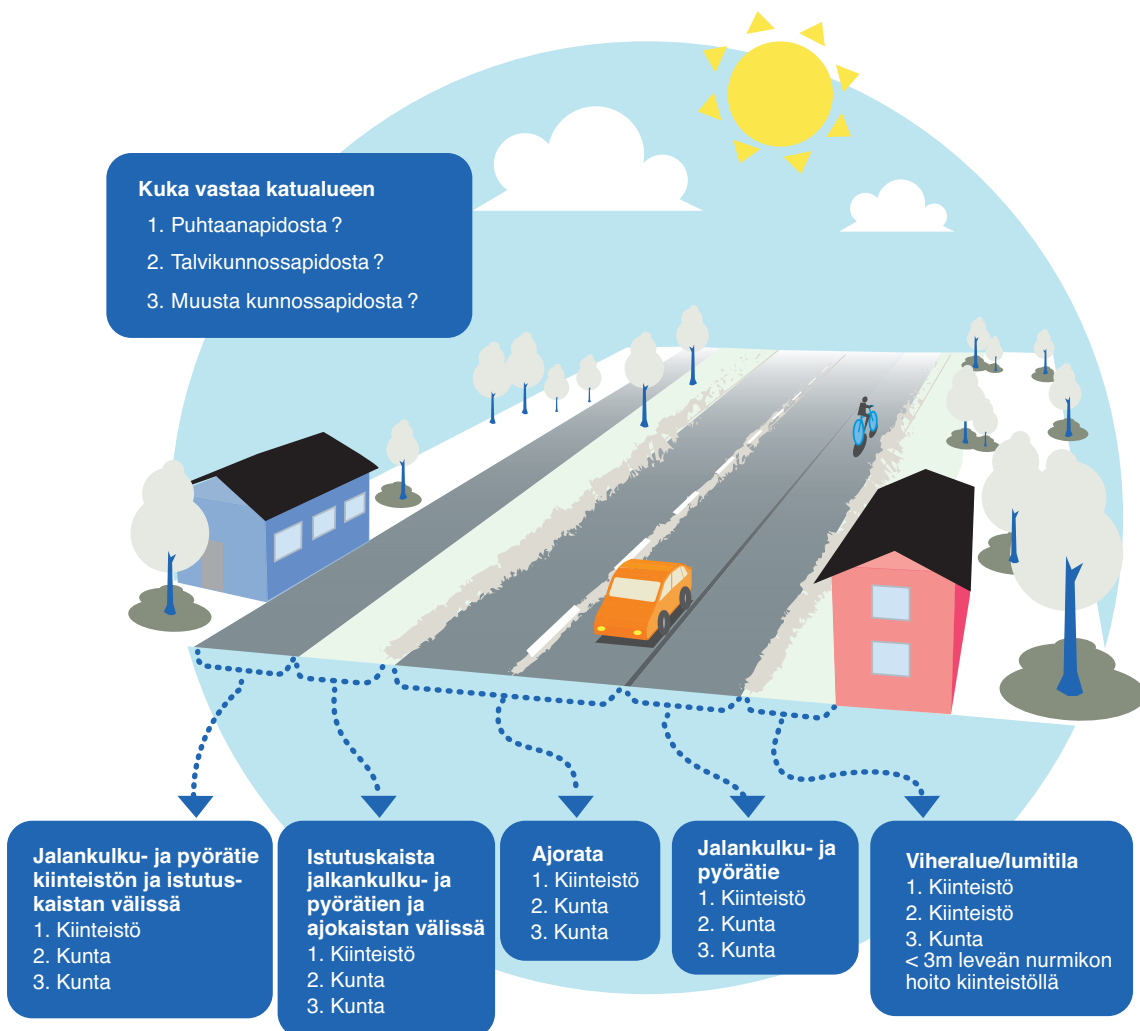
Mitä talvikunnossapidolla tavoitellaan?

Talvikunnossapito perustuu lakiin kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossapidosta. Tavoitteena on pitää kadut siisteinä ja turvallisina sekä liikennettä tyydyttävässä kunnossa. Talvikunnossapito käsittää katujen puhtaanapitoa, lumenauraamista, liukkaudentorjuntaa (hiekoitus ja karhennus), polanteen ja sohjon poistoa sekä lumen poisajoa. Lisäksi varmistetaan kuivatuksen toiminta.

Kuka vastaa talvikunnossapidosta?

Kempeleen kunta kadunpitäjänä vastaa asemakaava-alueella katujen ja niihin liittyvien pyöräteiden talvikunnossapidosta ja kunnossapitovelvollisuuksien täyttymisestä. Poliisi valvoo kunnossapitoa yleisen järjestyksen ja turvallisuuden kannalta.

Valtion hallinnoimista yleisistä teistä pyöräteineen vastaa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus. Yksityisteistä vastaa yksityistien omistaja tai tiekunta. Tonttiliittymistä ja piha-alueista vastaa tontinomistaja.

Mistä tiedän kenelle katu/tie kuuluu?

Kartalla on esitetty sinisellä yleiset tie, joiden kunnossapidosta vastaa Pohjois-Pohjanmaan ELY -keskus. Kempeleen kunta vastaa asemakaava-alueen kaduista.

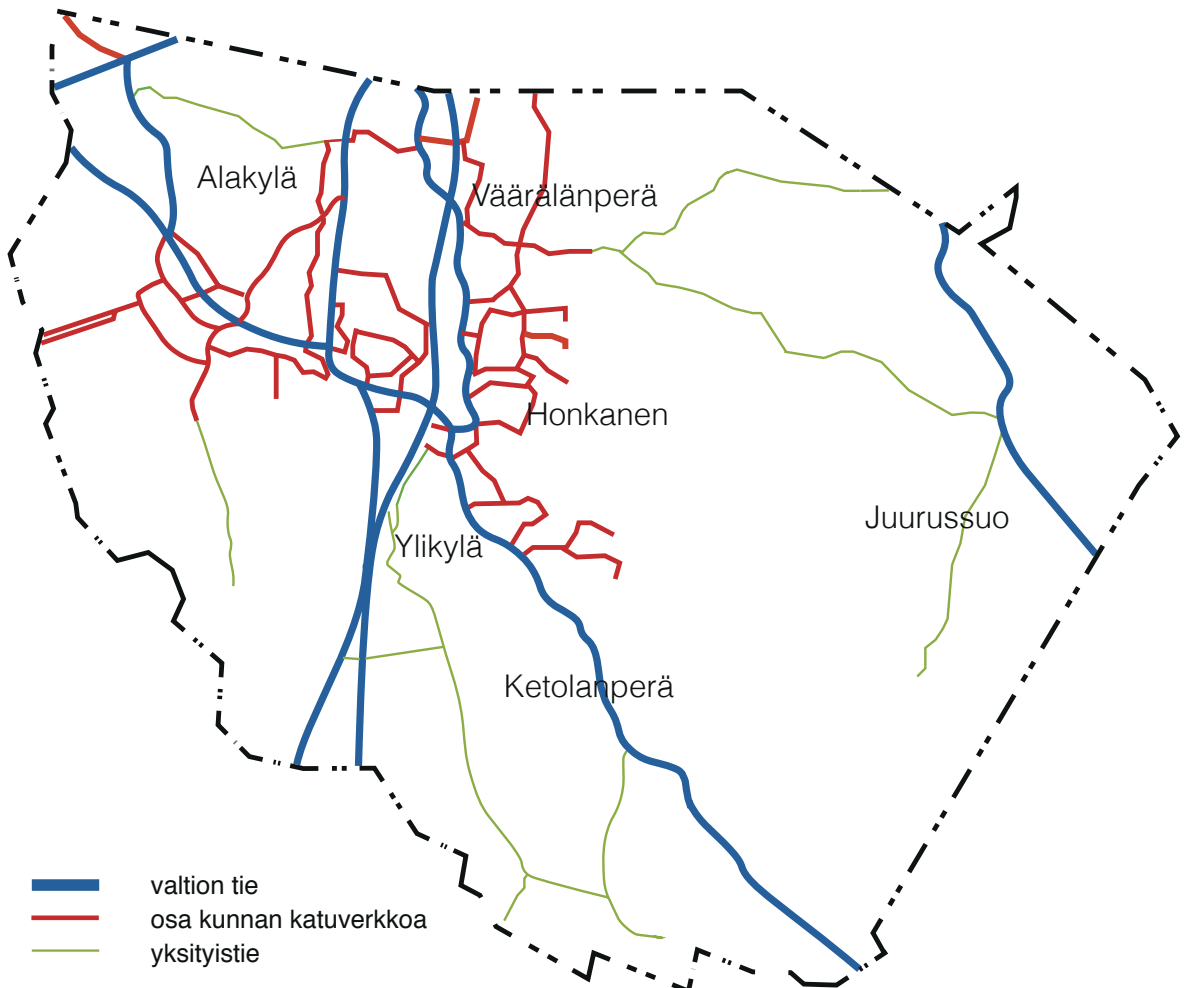
Yleensä valtion tie ovat alueiden läpi meneviä vilkkaampia teitä. Kempeleen alueella valtion teitä ovat Pohjantie, Eteläsuomentie, Ketolanperäntie, Kuokkamaantie, Kempeleentie, Lentokentäntie, Vihiluodontie, Kokkokankaantie ja Juurussuontie.

Yksityisteiden talvikunnossapito Kempeleessä

Yksityisteiden kunnossapidosta vastaa nykyisen yksityistielain (560/2018) mukaisesti tiekunnat itse. Tiekunnat voivat hakea kunnalta kunnossapitoavustusta Kunnanhallituksen päätöksen (1119/08.00/2020) mukaisesti. Kunta varaa talousarvioon kunnossapitoavustuksille määrärahan.

Kempeleen kunnan alueella yksityisteitä ovat:

- Tahkoseläntie
- Liimatantie
- Mourungintie
- Ylipääntie
- Tuohinontie
- Niittyrannantie
- Rajakorventie
- Isoaukiontie
- Välikorventie
- Luonungintie
- Teppolantie

Kuka tekee talvityöt?

Kempeleen kunnan asemakaava-alueella on käynnistynyt 1.10.2023 alkaen talvikunnossapidon alueurakka vuosille 2023-2026. Alueurakoitsija on Huumola Nature Oy, joka vastaa alueen talvikunnossapidosta kokonaisvaltaisesti. Alueurakoitsijan tehtäviin kuuluvat auraus, polanteen ja sohjon poisto, liukkauden torjunta, mahdollinen lumen poisajo ja hiekoitushiekan poisto. Lisäksi urakoitsijan tehtäviin kuuluu palautteiden vastaanottaminen ja niihin vastaaminen.

Urakoitsija toivoo lähtökohtaisesti lähettämään kaikki palautteet sähköpostitse.

Urakoitsija pyytää ilmoitukset soittamalla päivystysnumeroon silloin, kun kyse on kiireellisestä hätätilanteesta, joissa on akuutti vaara henkilö- tai omaisuusvahingoille.

Miksi toisaalla tehdään ennen meitä?

Kempeleen kunta on määrittänyt urakkaohjelmassa työkoneiden määrän siten, että kunnossapitotyöt tulevat tehtyä kunnan laatuvaatimuksien mukaisesti. Työkoneiden määrä perustuu tavanomaisiin talviolosuhteisiin ja mitoitukseen, jossa työvuorot ovat noin kahdeksan tunnin mittaisia. Kaikkiin olosuhteisiin varautuminen ei ole järkevää tilaajan ja urakoitsijan kannalta.

Koska samanaikaisesti ei voida olla kaikkialla, aloitetaan työt vilkkaimmilla pääkaduilta ja pääpyörätieiteiltä. Kun talvikelit ovat normaalia hankalampia, töiden loppuunsaattaminen viivästyy. Tällöin tulee muistaa, että työt kyllä tehdään, joskin viiveellä.

Normaalia talvikunnossapitoa vaativalla olosuhteella tarkoitetaan alueiden kerta-aurausta tai -hiekoitusta. Haasteita tuovat lämpötilojen vaihtelu nollan (0°C) molemmin puolin, lumisateen vaihtuminen vesisateeksi ja pitkäkestoiset sateet. Pitkäkestoisilla lumisateilla voidaan joutua auraamaan vilkkaimpia katuja ja pääpyöräiteitä useampaan kertaan, ennen kuin tonttikaduille päästään.

Tavoitteena on, että liikenteen huipputunteina pääreitit ovat helppokulkuisia ja turvallisia koko työ-tai koulumatkan.

Joka talvi on kovia lumipyrypäiviä, jolloin joudutaan tarpomaan lumessa. Pyrimme kuitenkin poikkeusolosuhteissakin pitämään pääreitit kunnossa ja auraamaan muutkin alueet mahdollisimman nopeasti.

Kunnossapitoluokka	Mitä luokkaan kuuluu?	Lumimäärä
I - LUOKKA	• kevyen liikenteen pääreitit • pääkadut ja kokoojakadut	3 cm
II - LUOKKA	• muut kevyen liikenteen väylät • asuntokadut	5 cm

Urakoitsija laittaa kunnossapitokaluston liikkeelle, kun kunnossapitoluokan lumimäärä täyttyy.

Esimerkki karttaotteesta, jossa esitettyinä
kunnossapitoluokkien teitä

- — — — — pyörätie (I-luokka)
- asuntokatu (II-luokka)
- kokoojakatu (I-luokka)
- - - - - valtion pyörätie (valtio vastaa kunnossapidosta)
- valtiontie (valtio vastaa kunnossapidosta)

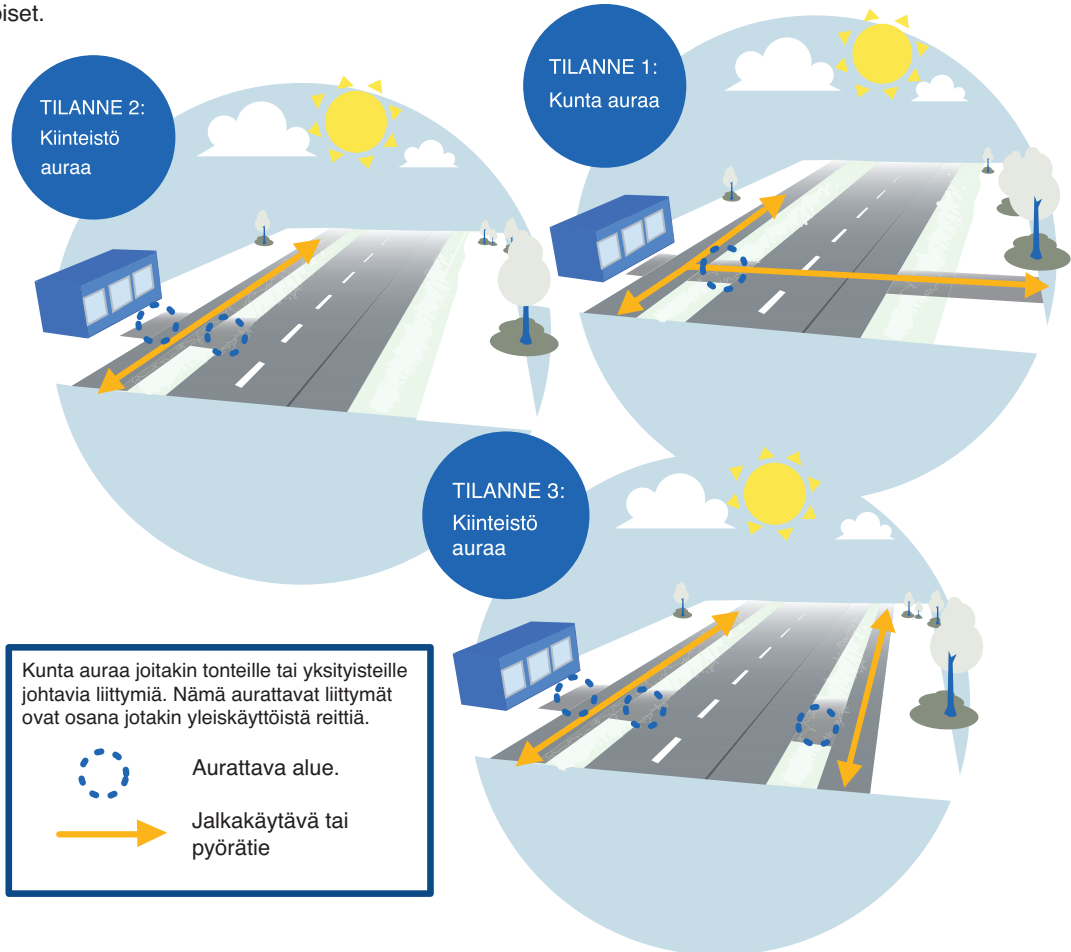
Auraus

Urakoitsija laittaa kunnossapitolakustun liikkeelle, kun kunnossapidon lumiraja ylittyy (luokassa 1. raja on 3 cm). Auraus tapahtuu yhtäjaksoisena kunnossapitoluokituksen mukaisessa järjestyksessä. Tonttiliittymien lumityöt kuuluvat tonteille ja postilaatikkojen edustojen lumityöt kuuluvat postinsaajille.

Tonttiliittymiä pyritään kuormittamaan lumesta mahdollisimman vähän. Tonttikadut voivat olla myös osa pitkää jalankulku- ja pääpyöräilyreittiä. Auraussuunta on useimmiten pääreiteillä sama, jolloin tietyt tonttiliittymät kuormittuvat enemmän kuin toiset.

Talven aikana puhdistetaan henkilötöinä kunnan omilla työntekijöillä lumesta mm. portaita, liikennemerkkejä, bussikatoksia ja pyöräparkkeja.

Talven aikana kaduille kertyy lumi- ja jääpolannetta. Tätä ohennetaan tai poistetaan mm. tiehöylällä, ettei polanteiden pehmeneminen aiheuta ongelmia liikenteelle, etenkin keväisin. Polanteen poistosta syntyneet karheet poistetaan myös tontti- ja yksityistieliittymistä. Liittymän reunoille voi jäädä vähäisiä määriä karhetta asukkaan siivottavaksi, sillä suuret koneet eivät välttämättä taivu joka kohtaan. Liittymän ”kynnyksen” viistäminen sekä postilaatikon edustan puhdistaminen kuuluvat asukkaan hoidettavaksi myös polanteen poiston jälkeen.

Mihin lumet aurataan?

Auratessa lumet siirtyvät väylän viereen ja lumi saattaa päätyä tonttien aitoja vasten. Jossakin vaiheessa talvella lunta kertyy niin paljon, että lunta joudutaan poistamaan näkemäalueilta ja ahtailta katualueilta.

Lumen poiskuljetus pyritään tekemään, kun muita talvikunnossapitotehtäviä ei ole.

Liukkaudentorjunta

Kempeleen kunnan katujen liukkaudentorjunta tehdään hiekoittamalla. Valtion teille on rakennettu pohjavesisuojaus pohjavesialueiden kohdalle ja liukkauden torjunnassa voidaan käyttää mm. suolausta.

Liukkaudentorjuntaan ryhdytään, kun säämuutokset aiheuttavat liukkauden tuntevan lisääntymisen. Työt tehdään kunnossapitoluokkien mukaisesti ja järjestyksessä. Jalankulku- ja pyörätiet hoidetaan ensimmäisenä.

Tulvan torjunta

Kevään koittaessa ja sulamisvesien lähtiessä liikkeelle alkavat yleensä myös tulvantorjuntaan liittyvät työt. Siihen kuuluu jäätyneiden putkien ja kaivojen etsimistä ja sulattamista. Silloin kunnan kunnossapitohenkilöstön työpäivät venyvät usein pitkiksi. Havaituista tulvapaikoista kannattaa tehdä ilmoitus kunnossapidosta vastaaville henkilöille.

Kelirikkoaika

Talven aikana syntyy joskus routavaurioita. Routa voi esimerkiksi liikutella betonirummun osia, jolloin tienpintaan saattaa tulla reikiä rumpuputkien saumojen auetessa. Muovisissa rumpuputkissa tavanomaisempaa on, että maa jäätyy putken ympäriltä ja routiminen nostaa putkea ylemmäksi. Routakorjauksia joudutaan tekemään joka kesä.

Hiekotushiekan poisto

Hiekoitushiekan harjaus aloitetaan, kun vuorokauden lämpötila nousee nollan yläpuolelle, eikä ole enää odotettavissa katujen hiekoitustarvetta. Hiekoitushiekojen harjaus kestää noin kuukauden.

Työjärjestys on:

1. pääpyörätiet ja kokoojaväylät
2. muut pyörätiet ja asuntokadut
3. nurmialueet (lumenkasausspaikkojen pohjat)

Päällysteiden paikkaus

Nastarenkaat ja säiden vaihtelu nollan asteen molemmin puolin kuluttavat asfalteja paljon nopeammin kuin kesän olosuhteet. Viikkaimmilla teillä reikä voi kasvaa nopeastikin isoksi. Keväälle ajoittuvatkin usein kaikkein työläimmät paikkausrupeat. Päällysteen kunnossapitokorjaukset tehdään kylmäpaikkauksin (öljysora) aina kun tarvetta on sekä kootusti asfalttipaikkauksin kesän aikana. Vesisateet vaikeuttavat paikkaustyötä.

Aurausvaurioiden korjaukset

Työn tuoksinassa joskus myös sattuu vahinkoja. Aurausvaurioista kannattaa ilmoittaa heti kunnossapidosta vastaavalle työnjohtajalle. Suosittelemme myös kuvaamaan vaurion ja tallentamaan tapahtuma-ajankohdan. Periaatteena on, että aiheuttaja korvaa.

Miten kuntalainen voi osallistua talvikunnossa pitoon?

Talvikunnossapitoa helpottaa, jos päästään tekemään töitä ilman hidastavia tai haittaavia tekijöitä. Esim. hylätyt ja pitkään pysäköidyt autot haittaavat talvikunnossapitoa.

Tonttien lumet kuuluu sijoittaa tontin puolelle. Mikäli lunta pukataan katualueelle, kaventuu lumitila, aurasvallit kasvavat isommiksi ja lumi ei enää nouse aurattaessa auraspenkan päälle. Tästä aiheutuu ajoradan kaventuminen. Pahimmillaan lumi vain kulkeutuu liittymästä toiseen korkeiden penkköjen välillä.

Suomen talviset olosuhteet vaativat kaikilta olosuhteisiin mukautumista, kärsivällisyyttä ja ymmärrystä. Kunnossapitäjät tekevät parhaansa, jotta kunnan katuverkko olisi hyvässä kunnossa kävellä, pyöräillä ja autoilla.

Lisää tietoa katualueista ja kunnossapidosta osoitteesta:
www.kempele.fi/kadutjaliikenne

Yhteystiedot

Huumola Nature Oy

Päivystys: 0401977812

Palautteet: kempele.huumolanature@gmail.com

Valtion teiden ja pyöräteiden kunnossapidosta voi palautetta antaa Tienkäyttäjän linjaan 0200 2100 tai sähköisesti Palautevayla.fi -sivuston kautta.

Yleistä tietoa

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2005/20050547>

KEMPELE